

Barraca de vinya a Sant Benet

Sant Fruitós de Bages

Ubicació

Comarca: Bages
Lloc/Adreça: Entorn del riu Llobregat. Camí de Sant Benet (08272 Sant Fruitós de Bages)
Emplaçament A tocar el monestir de Sant Benet de Bages

Coordenades:

Latitud: 41.74137
Longitud: 1.89874
UTM Est (X): 408427
UTM Nord (Y): 4621647

Classificació

Número de fitxa 08213-142
Àmbit: Patrimoni immoble
Tipologia Element arquitectònic
Estil / època: Contemporani Popular
Segle XX
Estat de conservació Regular
Notes de conservació: Caldria una intervenció en els propers anys per tal d'evitar el seu ensorrament.
Protecció Inexistent
Accés Fàcil
Ús actual: Sense ús
Titularitat Pública
Titular: Ajuntament de Sant Fruitós de Bages. Crts. De Vic 35-37 (08272 Sant Fruitós de Bages)

Fitxes associades:

[Monestir de Sant Benet de Bages](#)

[Entorn del riu Llobregat](#)

Data de registre de la fitxa: dc., 27/11/2019 - 00:00

Descripció

Construcció en pedra seca conformant una barraca de vinya. Es tracta d'una barraca de planta rectangular semi-inserida en un marge de vinya, aprofitant el desnivell del terra creat pel desnivell del terreny. La coberta es realitza amb una falsa volta de carreus, que exteriorment es troba recoberta per vegetació i herbes. La construcció es troba orientada a migdia, cap a on s'orienta la porta principal que dóna accés a l'interior de la construcció. Es tracta d'una porta formada per una llinda de pedra monolítica que es recolza sobre uns brancals formats per carreus de pedra quadrangulars i rectangulars de mida una mica més grossa que la resta de la construcció. El parament constructiu de la barraca és a base de carreus de pedra de diferents mides calçats amb pedres de petit tamany. L'alçada general de la barraca és de 2,30 m més la coberta. L'amplada és de 2,30 metres, L'alçada de la porta s'aixeca fins a 140 cm, amb una amplada de 60 cm i un gruix de 60 cm.

Observacions:

Aquesta barraca es troba en un accelerat procés de degradació, que ha començat per l'ensorrament de les parets laterals que sobresurten del marge de la paret.

Història

L'origen de les barraques de vinya és incert, si bé al buscar-lo a la tècnica constructiva de la pedra seca, que es remunta a la prehistòria, quan s'optà per substituir els materials simples: fusta i elements vegetals, per pedra. Des de època neolítica, i ibèrica són nombrosos els exemples de tradició constructiva utilitzant aquest tipus de tècnica constructiva. La utilització de la pedra seca en les construccions d'hàbitats rurals no és exclusivament ibèrica, sinó que segurament podríem trobar referències en cada època, no solament de l'antiguitat. Les construccions en pedra seca- aplicades als marges i les barraques de vinya- han originat diverses teories sobre la seva procedència. Així, per una banda hi ha els que opinen que aquest tipus de construcció es remunta a la tradició de monuments megalítics, i d'altres que el remunten a l'edat mitjana, establint un lligament entre les construccions circulars de clons i repobladors de les zones de la Marca Hispànica i les barraques de vinya. Es tractaria doncs d'una continuïtat constructiva dels habitatges medievals. Les barraques de vinya que existeixen actualment al Pla de Bages no tenen una antiguitat inferior al segle XVIII. La majoria es van aixecar al llarg del segle XIX i principis del segle XX coincidint amb l'expansió extraordinària de la vinya. D'aquí la denominació de "barraques de vinya". La construcció era feta en moltes ocasions per mans expertes, i per persones anomenades "barracaires", que procedents d'altres comarques com la Cerdanya, combinaven la feina de pagès amb la de constructors de marges i barraques. Malgrat tot, la feina sempre era seguida directament pel pagès. En altres ocasions, la barraca era aixecada directament pel pagès. La funció d'aquestes construccions era la d'acollir els estris i les eines necessàries pel conreu de la vinya, ja que aquesta podia trobar-se a varies hores de distància a peu de la casa del pagès. La possessió d'una barraca permetria al pagès guardar les eines i no haver de carregar amb elles d'una banda a l'altra. També permetria l'aixopluc del pagès en cas de pluja o de massa calor, i inclús passar una nit si s'esqueia. La majoria d'elles foren abandonades vora la dècada del 1930 quan el conreu de la vinya començà a anar a la baixa.

Bibliografia

FERRER I ALÓS, LL. (1998). La vinya al Bages. Mil anys d'elaboració de vi. Col. Monogràfics nº 19. CEB. Manresa. FERRER I ALÓS, LL. (1992). Vinya, fil·loxera, propietat i demografia de la Catalunya Central. CEB. Manresa. PLANS I MAESTRA, J. (1994). Construccions de pedra seca a la comarca del Bages. Barraques de vinya al terme de Sant Fruitós . CECB. Manresa. PLANS I MAESTRA, J. (1994). "Model d'estructura agrària bagenca: Sant Fruitós de Bages al llarg del segle XVIII" . Actes del Congrés: Els paisatges de la vinya. Manresa 24-26 d'octubre de 2003. CEB. Pàg. 91-105. SOLER I BONET, J. (1994). Les barraques de vinya. CECB. Manresa.

